

Evropský kongres o e-inkluzi (ECEI 10)

Mgr. Et Bc. Renáta Salátová

NAPLE a EBLIDA ve dnech 20.–21.9.2010 v Bruselu uspořádali evropský kongres s názvem „Začlenění digitální Evropy do veřejných knihoven“ (The European Congress on e-inclusion; <https://www.eventsforce.net/civic/frontend/reg/thome.csp?pagelD=11518&eventID=39>). Zúčastnilo se ho 240 delegátů reprezentujících 27 evropských zemí. Bylo projednáno pět základních témat, ke kterým byly poté pořádány workshopy.

- Evropská politika ve veřejných knihovnách, co bude řečeno a co může být uděláno.
- Nové přístupy k elektronické inkluzi, technologie a obsah.
- Veřejné knihovny a vytváření nové spolupráce v budoucnosti.
- Veřejné knihovny na rostoucím konkurenčním trhu.
- Práce s komunitami, budování sociálních sítí, práce s informačními zdroji v rámci komunity (skupiny).

Ze zasedání kongresu vzešlo několik zásadních myšlenek.

- Veřejné knihovny, jejich řízení a práce s nimi se musí změnit v mnoha ohledech (neexistuje jasná dohoda, zda by měla veřejná knihovna zůstat jako fyzický prostor ve své současné podobě).
- Existuje zde jasný argument pro to, aby se výrazně změnila role a dovednosti pracovníků knihoven.
- Knihovny by měly přijmout mnohem důraznější postoj a přestat být „obětí změn“ a naopak se dostat do pozitivní role „bojovníka za vědomosti a znalosti“.
- Nová spolupráce knihoven s jinými institucemi by jistě vedla k zajištění celé skupiny dovedností. Rychlá rekvalifikace pracovníků, spolu se začleněním nových odborných znalostí, bude nezbytná. Je možné například dát do společného sdíleného informačního prostoru pracovníky knihoven a počítačové specialisty – to by mělo vést k větší integraci služeb napříč různými typy knihoven nebo knihovny v rámci dalších institucí.
- Veřejná knihovna o sobě potřebuje dát vědět veřejnosti a zdůraznit svoji jedinečnou pozici na trhu.
- Role knihovny není výhradně ve shromažďování dokumentů. Musí se také vžít do role poradce a průvodce uživatelů a následně jim pomáhat v získání nových dovedností a uspokojování jejich potřeb.
- Veřejná knihovna by neměla litovat investovat do nové spolupráce, která by dodala cenné výhody nejen samotné veřejné knihovně, ale také jejím uživatelům.
- V zemích, kde je více sociálních problémů a tím pádem nižší sociální mobilita, mohou knihovny sehrávat zásadní stabilizační roli.
- Knihovna se musí angažovat a být dostupná pro všechny členy svých komunit (zájmových skupin), a to bez ohledu na umístění komunit. Musí být pro ně fyzicky či online dostupná.
- Knihovna potřebuje mít partnery a účastnit se s jinými organizacemi změn vedoucích k upevnění její pozice ve společnosti. Nemusí to nutně být tradiční organizace. Mohou to být organizace, které mají nový rozdílný pohled a mají přístup na jiné trhy. Knihovny by mohly nabízet nové služby, které by byly rozdílné od vyhledávače Goole, Kindle a Amazon.
- Knihovny potřebují doručit všechno (everything) všem (everybody) a všude (everywhere) a být ve spojení s klienty.
- Knihovny musí být dostupné všem uživatelům a vycházet vstříc jejich potřebám.
- Knihovny potřebují AC/DC. Potřebují zviditelnit a podpořit přístup (Access), být tvůrčí (Creative), být odvážné (Daring) a dělat si nároky (Claims) na život v komunitě.

- Je zde oprávněný předpoklad, že pro určité skupiny společnosti jsou důležité sociální sítě (jako např. Facebook), kde očekávají dostatek aktuálních informací a přístup ke službám. Tudiž knihovny potřebují být přítomny v tomto prostoru.
- Knihovny by měly mít vůdčí roli v platformě Evropská vize 2020 (Europe 2020 vision), která se zabývá zajištěním a udržením jednotného digitálního trhu. Svou roli by také měly sehrávat v trénování e-schopností, procesu celoživotního vzdělávání, zmenšení chudoby, v budování trvalého růstu a svobodného přístupu k informacím pro všechny.
- Kongres vyzval k vytvoření „evropských standardů“ pro knihovníky, které by jim pomohly doporučit správné služby místním komunitám včetně zlepšování jejich ICT aj.
- Inicializování digitalizace evropského dědictví a následné umožnění volného přístupu přiláká nové uživatele ke službám veřejné knihovny.
- Knihovny by se mohly a měly stát opravdovým přístupným sociálním e-prostorem. Bylo totiž uznáno, že jsou zdrojem hrdosti a místní identity, čímž nabízejí své obci místní dědictví a pozici ve stále více uniformním světě.
- Knihovny potřebují poskytovat své služby všude, včetně online prostředí, a prostřednictvím sociálních médií rozšířit fyzický prostor na prostor virtuální.